

Bruksela, 17 września 2021 r.
(OR. en)

11821/21

RECH 399
COMPET 631

NOTA

Od: Prezydencja
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: *Przygotowania do Rady ds. Konkurencyjności w dniu 28 września 2021 r.*
Zarządzanie europejską przestrzenią badawczą i jej wdrażanie
Wymiana poglądów

W załączeniu delegacje otrzymują notę prezydencji pt. „Zarządzanie europejską przestrzenią badawczą i jej wdrażanie” z myślą o wymianie poglądów na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności w dniu 28 września 2021 r.

Zarządzanie europejską przestrzenią badawczą i jej wdrażanie na szczeblu krajowym

1. Nowa europejska przestrzeń badawcza (EPB)

W grudniu 2020 r. Rada zdefiniowała „nową EPB” jako „zorientowany na naukowców, oparty na wartościach, doskonałości, a także nastawiony na oddziaływanie obszar, w którym wspiera się naukowców, wiedzę i technologię i pozwala na ich swobodny przepływ. Ta nowa EPB powinna opierać się na wspólnej odpowiedzialności, udziale zainteresowanych stron i obywateli, wykorzystywaniu różnorodności i mocnych stron europejskich ekosystemów badań naukowych i innowacji, reagowaniu na inteligentną kierunkowość, a w jej ramach zasadnicze znaczenie dla zapewnienia doskonałości, atrakcyjności i przewagi konkurencyjnej ekosystemów badań naukowych i innowacji powinny mieć badania podstawowe”.

W czasie pandemii COVID-19 znacznie wzrosło polityczne uznanie roli badań naukowych i innowacji w zapewnianiu stabilności i odporności naszych społeczeństw oraz w realizacji transformacji cyfrowej i zielonej transformacji. Nowa EPB powinna wykorzystać ten odnowiony kapitał polityczny oraz:

- stać się politycznymi ramami na rzecz włączenia badań naukowych i innowacji do odpowiednich polityk sektorowych, zarówno na etapie ich opracowywania, jak i realizacji,
- położyć większy nacisk na realizację konkretnych działań i rozwiązań w dziedzinie badań naukowych i innowacji,
- zwiększyć zobowiązania polityczne oraz
- połączyć istniejące instrumenty finansowania w dążeniu do realizacji wspólnych celów programu politycznego.

Struktura zarządzania EPB jest odpowiednio zmieniana, aby umożliwić:

1. Radzie – wypełnianie jej obowiązków w zakresie kształtowania polityki i kierowania strategicznego;

2. Komisji Europejskiej – zaangażowanie jej zasobów we współprojektowanie niezbędnych inicjatyw EPB, a także we wspieranie i monitorowanie ich realizacji;
3. państwom członkowskim – współprojektowanie i realizację inicjatyw w zakresie EPB oraz dopasowanie ich krajowych działań, inwestycji i reform do realizacji wspólnych celów; oraz
4. zainteresowanym podmiotom – systematyczniejszy udział od początku oraz w całym cyklu polityki.

Funkcjonalność i skuteczność są priorytetami i wymagają skupienia się na budowaniu poczucia odpowiedzialności i zaangażowania uczestniczących podmiotów. Zarządzanie EPB powinno odbywać się zgodnie z określonymi w Traktatach rolami i procesami, zgodnie z którymi **Rada** występuje jako organ decyzyjny, ustalający priorytety i kierujący polityką z uwzględnieniem wniosków i analiz sporządzanych przez **Komisję Europejską**. Dla wzmocnienia tego procesu te inicjatywy i sprawozdania powinny być opracowywane wspólnie przez **państwa członkowskie** i Komisję, przy systematyczniejszym zaangażowaniu podmiotów uczestniczących w EPB, w ramach nowego **forum EPB**. Oprócz ułatwiania współprojektowania forum EPB powinno również monitorować postępy na rzecz realizacji wspólnych celów. Ponadto organ, którego członkami są dyrektorzy generalni (Komitet Europejskiej Przestrzeni Badawczej i Innowacji – **ERAC**), powinien pełnić strategiczną funkcję doradczą zarówno dla Rady, jak i dla Komisji w całym procesie projektowania, realizacji i oceny EPB, zapewniając przy tym doradztwo dotyczące innych ważnych tematów.

Aby poprawić realizację celów EPB na szczeblach europejskim i krajowym, zostanie ustanowiony nowy **system monitorowania**. W szczególności powinien on obejmować:

- **internetową platformę dotyczącą polityki EPB**, zawierającą informacje na temat (1) działań na szczeblu unijnym oraz krajowym/regionalnym służących realizacji 3-letniego krocącego programu polityki w zakresie EPB oraz (2) inwestycji, reform i działań na tych szczeblach wspierających wszystkie zasady i obszary priorytetowe EPB;

- **tablicy wyników EPB** pozwalającej śledzić postępy na wszystkich szczeblach za pomocą wskaźników i analiz jakościowych;
- dwustronnego i wielostronnego **dialogu merytorycznego między państwami członkowskimi a Komisją Europejską** służącego wspieraniu realizacji EPB.

2. Konsekwencje dla administracji krajowych

UE i państwa członkowskie dzielą się swoimi kompetencjami w dziedzinie badań naukowych, a EPB opiera się na założeniu, że lepiej skoordynowane i wspólne działanie maksymalizuje korzyści dla całego europejskiego krajobrazu badań naukowych.

Realizacja odnowionego zarządzania EPB i jej monitorowania na szczeblu krajowym zakładałaby m.in.:

- międzysektorową koordynację i konsultacje z krajowymi zainteresowanymi podmiotami prowadzone w trakcie analizowania przez Radę inicjatyw związanych z EPB;
- dobrowolne zaangażowanie się w forum EPB lub jego podgrupy w zakresie opracowywania i realizacji wybranych działań EPB;
- wymianę – poprzez internetową platformę dotyczącą polityki w zakresie EPB – informacji na temat dotyczących EPB krajowych polityk, map drogowych, programów, działań, reform i inwestycji;
- udział w dialogu merytorycznym z Komisją w oparciu o przeprowadzony przez nią przegląd planów dotyczących EPB i jej realizacji na szczeblu krajowym.

3. Pytania do dyskusji

1. Czy proponowane zarządzanie zapewni wystarczającą odpowiedzialność polityczną i zobowiązania państw członkowskich? Jak można je jeszcze bardziej wzmocnić, w szczególności na wysokim szczeblu politycznym? Jaka jest w tym względzie rola konferencji ministerialnych i krajowych planów działania lub planów działania w zakresie EPB?
  2. W jaki sposób i jak często współpracują lub zamierzają Państwo współpracować z organizacjami zainteresowanych podmiotów na szczeblu krajowym i w jaki sposób należy bardziej systematycznie angażować zainteresowane podmioty na szczeblu UE?
  3. W jaki sposób w przyszłe zarządzanie EPB należy zaangażować państwa trzecie oraz czy należy w tym względzie dokonać rozróżnienia między państwami stowarzyszonymi z programem „Horyzont Europa” a innymi krajami partnerskimi?
-